

Centrál Színház:
Avenue Q

Urbán Balázs
2009. március 01.

Tulajdonképpen kor, emlékezet, ízlés kérdése, hogy a Centrál Színház előadása kinek juttatja eszébe a Muppet Show-t, kinek az utóbbi évtizedek amerikai rajzfilmjeit, s ki lehet az, aki a Muppet Show kései, nálunk nem vetített utódaira is asszociálni tud. A bábok némi átalakuláson mentek keresztül, a humor úgyszintén, de a hatásmechanizmus keveset változott. KRITIKA

Balogh Anna

kevésbé szerethető (báb)szereplőket is, s maga a happy end sem erkölcsi tankönyvekbe illő megoldások folyamánaképpen áll elő. (Ám ez az ironikus, morális téziseket semmibe vevő szemlélet a hatvanas-hetvenes évek nem egy klasszikusára jellemző, legfeljebb az utóbbi évtized szentimentális-romantikus, csöpögős darabjai szorították háttérbe.) A zene pedig az átlagnál egyértelműen igényesebb ugyan, de alapjában véve kellemes, dallamos, nem egyszer kifejezetten fülbemászó szerzemények sora. Vagyis az Avenue Q-t nem nehéz megszeretni, csupán némi sajátos humorérzék szükségeltetik hozzá; mélyreható társadalomkritikát, műfaj határait feszegető mondandót és feszültséget, s főként totál brutált felesleges is lenne elvárni. Viszont önfeledten lehet nézni az élet értelmét keresve magáról az életről csaknem lemaradó Princeton, a szerelmet kergető Kate mumus, a homoszexualitását tűzön-vízen át palástolni próbáló Rod, a rendetlenségével sokak életét megbolygató Nicky, a mindenkin átgázoló Lucy, a komikusi karrierről álmodozó, de viccek poénját kitalálni nem tudó Brian, az őt igen rövid pórázon tartó, páciens nélküli pszichológus Sente Ste, a pornóbolond Kuki mumus, a gondnokként tevékenykedő Michael Jackson és a többiek

kalandjait, s közben néha egy-egy mosollyal nyugtázní a fontos problémák felületét karcoló, vagy azokat iróniába, groteszkbe mártó jelenetek sorát.

Janicsék Péter

Harangi Mária rendezése érezhetően erre is tör; nem próbál nem létező mélységeket keresni, nem kíván sokkolni, viszont professzionálisan, magas színvonalon érvényesíti a darab erényeit. Minden lendületesen és precízen működik a színen; **Horesnyi Balázs** mesebeli makettvárost idéző díszlete éppúgy mozgásban van, mint maguk a bábok (melyeket **Rick Lyon** eredeti tervei alapján a Budapest Bábszínház műhelye készített el) és az őket működtető színészek. Akik közül tudtommal senki sem rendelkezik bábos múlttal, mégis tökéletes összhangot teremtenek a kezeiken valósággal élővé változó szereplőkkel. S noha nem veszik el a teret előlük, időnként játékosan ki-kilépnek a szerepből; ilyenkor színész a bábba, néha pedig a másik színésszel lép kontaktusba.

Serbán Attila

Meglehetősen nehéz is leírni és egyenként értékelni a színészi alakításokat, de talán éppen az jelzi leginkább a színészi munka szakmai minőségét, hogy az alakításokat felidézve először a "bábok mint színészek" jelennek meg előttem, s csak utána a mellettük, mögöttük álló színész. Vagyis valóban sikerül animálni a bábokat (ami musicalről lévén szó, komoly erény), amihez a szakmai tudás mellett mértékletesség és pontosság is szükségeltetik. Ráadásul a színészek több figurának adhatnak életet, s a szerepek elválasztása, a különböző hangszínek, hangfekvések eltalálása felettébb sikeres. **Balogh Anna** így hol a származása miatt hátrányos helyzetű, de egy mumus iskola megalapításáról ábrándozó Kate mumust jelenítheti meg finom humorral, hol Lucyt, a vampot - nagy energiával, élesen karikírozva. **Vári-Kovács Péter** egyaránt ironikus tónusban, de gazdagon, sok színt váltogatva adja a folyton okoskodó, álmodozó, érzelmeit tisztázni képtelen Princetont és az ösztönei, érzései elől menekülni próbáló, esetlen Rodot.

Janicsek Péter kedvesen bumfordi humorral hozza a kissé faragatlan, de jóérzésű Nicket, s elsőprő erővel a többieket kerülő, szexmániás, de - mint végül kiderül, arany szívű - Kuki mumust. **Andrádi Zsanettel** közösen jelenítik meg a dévajul rosszra csábító mackókat, s a színésznőnek jut még az élesen karikírozott, idősödő, férfihiánytól sújtott tanárnő, valamint számos "fregoliszerep" is. (Merthogy a főszereplők több szerepben tündöklésének ára, hogy időnként - amikor mindkét figura színen van - az egyik bábót másnak kell mozgatnia. Ilyenkor elválnak mozdítás és hang - ami ugyan nem esetlen, de nem is konzekvens megoldás.) Három szereplőnek nem jut báb. **Serbán Attila** esetében ez érthető, hiszen az inkább ironikusan, mint parodisztikusan elővezetett, pompás Michael Jackson-figura már eleve bábnak hat. Brian és Sente Ste esetében viszont magam el tudtam volna képzelni a bábalakot - ám túlzott hiányérzetem így sem támadt: **Radnay Csilla** képtelen akcentust kidolgozva (s azt ének közben is megtartva) karikírozza a keleties mosoly mögül minduntalan kirobbanó agresszív házisárkányt, míg **Simon Kornél** hangsúlyozottan emberi tud maradni a darab talán leghétköznapiabb, legismerősebb figurájának szerepében.

A szereplők zenei professzionalitása magától értetődik; komoly hangok szólalnak meg, avatnak valóban élményszerűvé nem egy számot. A színpadi mozgásnak dinamikája, lendülete van, mindenki precízen poentíroz. A játszóknak pontosan hozzájuk helyzetbe egymást, a tablókba kontúrosan válnak ki szólnak, duettek. A darab lehetőségein túlmutató, feles invenció nem terheli a játékot; az alkotók érezhetően tisztában vannak az alpmű erényeivel és korlátaival. A professzionalizmus ugyanakkor játékkedvvel, lendülettel telítődik, az előadás képes arra, hogy magával ragadja a nézőjét. Megéretteti, mitől lehet siker az Avenue Q a Broadway-n - és, hogy sikerrel kecsegtet a Révay utcában is.